

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobce: **P. P.**
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Jaroslavem Kopeckým
sídlem 28. října 150/2663, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava

proti
žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 1. 2020, č. j. X, ve věci přestupku

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Olomouc (dále jen „magistrát“) ze dne 5. 9. 2019, č. j. X, kterým magistrát uznal žalobce vinným z úmyslného spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění účinném ke dni spáchání přestupku (dále jen „zákon o silničním provozu“).
2. Žalobce se měl přestupku dopustit tím, že 31. 10. 2018 asi v 7.50 h řídil motorové vozidlo Ford Transit, RZ X, aniž by byl držitelem řidičského oprávnění. Tímto jednáním žalobce porušil § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu. Magistrát uložil žalobci pokutu 25 000 Kč a zákaz řízení všech motorových vozidel na dobu 12 měsíců.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

3. Podle správního spisu žalobce spáchal během 12 měsíců stejný přestupek spočívající v překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci, v obou případech tuto rychlost překročil o 20 km/h (10. 5. 2018 a 21. 5. 2018). V druhém případě uložil Městský úřad Hranice žalobci pokutu 3 500 Kč a zákaz řízení na jeden měsíc od 19. 6. 2018 do 19. 7. 2018 a poučil ho v příkaze, že je povinen odevzdat řidičský průkaz.
4. Žalobce byl v posuzovaném případě 31. 10. 2018 kontrolován hlídkou Policie ČR (dále jen „policie“) a předložil jí řidičský průkaz. Lustrací policie zjistila, že žalobce má vysloven zákaz řízení. Hlídka policie žalobce zastavila, protože viděla, jak za jízdy držel levou rukou u levého ucha telefon a projel křižovatku i přes světelný pokyn „Stůj“.
5. **Žalobce v žalobě** namítal, že se magistrát neřídil pokyny žalovaného podle prvního rozhodnutí o odvolání z 26. 7. 2019, vydal rozhodnutí, aniž by žalobce vyrozuměl a umožnil mu nahlédnutí do spisu před vydáním rozhodnutí a neprojednal věc v přítomnosti žalobce. Druhé rozhodnutí magistrátu a druhé rozhodnutí žalovaného o odvolání byla nezákonná, „procesně nezpůsobilá“ a rozhodnutí magistrátu bylo nicotné. Rozhodnutí žalovaného bylo v rozporu s ústavními principy a Listinou základních práv a svobod. Obě rozhodnutí byla vydána v rozporu s § 3 a § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“) a v rozporu se zásadami podle správního řádu. Obě rozhodnutí byla vydána bez „jakékoli soudnosti a právní etiky ČR“.
6. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** objasnil, že prvním rozhodnutím o odvolání uložil magistrátu, aby uvedl v rozhodnutí své úvahy, což magistrát v druhém, žalobou napadeném rozhodnutí o přestupku, učinil. Protože šlo o zrušení rozhodnutí pouze pro „nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů“, nebylo k tomu třeba nařizovat ústní jednání, vyrozumět žalobce a seznamovat ho s podklady rozhodnutí. Žádné nové podklady rozhodnutí totiž magistrát nepořizoval a neměl ani takovou povinnost. Magistrát také nově konstatoval polehčující okolnosti a trest uložil v nejnižší možné sazbě. Magistrát vydal rozhodnutí v souladu se zákonem a skutkový stav zjistil v souladu s § 3 správního řádu tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti.
7. **Krajský soud přezkoumal** v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
8. Krajský soud zjistil **ze správního spisu** následující.
9. Podle správního spisu příkaz z 6. 6. 2018, kterým Městský úřad Hranice uložil žalobci zákaz řízení na jeden měsíc, nabyl právní moci 19. 6. 2018. Žalobce ho převzal 10. 6. 2018. Žalobce podal žalovanému podnět k přezkumu tohoto příkazu 26. 11. 2018 a žalovaný žalobci 24. 1. 2019 sdělil, že neshledal důvod k zahájení přezkumného řízení (žalobce byl stavěn a ztotožněn hlídkou policie a oznámení přestupku podepsal; postup měření rychlosti byl správný) a námitky proti vydání příkazu neshledal důvodné (např. nesouhlas s osmidenní lhůtou pro podání odporu, který však podán vůbec nebyl; lichá námitka o neuvedení oprávněné úřední osoby; o doručení svědčí doručenka podepsaná žalobcem; příkaz není nepřezkoumatelný a nechybí na něm ani potřebná poučení; zástupce žalobce si pořídil kopie podkladů).

10. Jednání o přestupku 20. 2. 2019 se účastnil zástupce žalobce, byl přítomen dokazování listinami ve spise a svědeckými výpověďmi zasahujících policistů, neměl návrhy na další dokazování a byl poučen, že další dokazování magistrát již provádět nebude.
11. Magistrát zastavil řízení o přestupcích spočívajících v držení mobilního telefonu za jízdy a jízdy křižovatkou i přes světelný signál „Stůj“, protože zasahující policistka stržm. Ř. k věci pouze uvedla, že „je to již delší dobu a ona je ve výcviku základní odborné přípravy“. Uvedené přestupky tak nemohly být žalobci dostatečně prokázány. Oznámení přestupku obsahovalo pouze porušení § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu.
12. **Magistrát v rozhodnutí o přestupku** ve vztahu k žalobním námitkám popsal přestupky spočívající v překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o 20 km/h 10. 5. 2018 a 21. 5. 2018, příkaz Městského úřadu Hranice, který byl žalobci doručen do vlastních rukou 10. 6. 2018 a nabyl právní moci 19. 6. 2018, kdy počal žalobci běžet měsíční zákaz řízení motorových vozidel. Žalobce byl s příkazem prokazatelně seznámen a věděl, že má zákaz řízení motorových vozidel. Projednávaný přestupek tak žalobce spáchal úmyslně. Žalobce nebyl oprávněn 31. 10. 2018 řídit motorové vozidlo, neboť nebyl držitelem řidičského oprávnění.
13. **Žalobce v odvolání** namítal, že magistrátu byla věc po prvním odvolání vrácena k novému projednání, které neproběhlo. Rozhodnutí magistrátu je nezákonné, žalobce nebyl uvědoměn o možnosti seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se před vydáním rozhodnutí o přestupku.
14. **Žalovaný v druhém rozhodnutí o odvolání** uvedl, že magistrát nově vyhodnotil výpověď zasahujících policistů a uvedl úvahy ke spáchání přestupku. Žalovaný po přezkoumání zákonnosti rozhodnutí magistrátu dospěl k závěru, že přestupek byl žalobci prokázán nezbytnými důkazy, magistrát žalobci umožnil přítomnost při jednání a dokazování a umožnil mu seznámit se s podklady rozhodnutí. V novém řízení - po zrušení prvního rozhodnutí o přestupku žalovaným - magistrát neprováděl žádné další dokazování, pouze doplnil úvahy o provedeném dokazování a doplnil skutečnosti týkající se vědomosti o příkazu, který žalobci uložil zákaz řízení motorových vozidel.
15. Soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
16. Soud předesílá, že přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, tedy samotné rozhodnutí a postup správních orgánů jeho vydání předcházející, a to pouze v rámci žalobních námitek (§ 75 odst. 2 s. ř. s.).
17. Z úřední moci soud přezkoumává především nicotnost či nepřezkoumatelnost rozhodnutí, použití neúčinných právních předpisů apod.
18. Zákonnost rozhodnutí znamená soulad se zákony, nikoli s žalobcem namítanou „soudností správních orgánů a právní etikou ČR.“ Tyto kategorie nejsou předmětem ani nástrojem přezkumu správního rozhodnutí podle § 76 s. ř. s.
19. Z žalobních námitek musí být v souladu s § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné.
20. K obecným námitkám soud konstatuje, že podle setrvalé judikatury správních soudů jsou jak správní orgány, tak soudy povinny vypořádat se s konkrétními námitkami, s námitkami konkrétního porušení právních předpisů, nesprávného výpočtu, konkrétních

důvodů nesprávného zjištění skutkového stavu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2008, č. j. 8 As 13/2007-100, nebo ze dne 13. 4. 2004, č. j. 3 As 18/2004-37, nebo ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78).

21. Námitka **nicotnosti** rozhodnutí není důvodná. Nicotný je správní akt, který trpí natolik intenzivními vadami, že jej vůbec za rozhodnutí ani považovat nelze. Takovými vadami jsou např. absolutní nedostatek pravomoci, absolutní nepřislusnost rozhodujícího správního orgánu, zásadní nedostatky projevu vůle vykonavatele veřejné správy (absolutní nedostatek formy, neurčitost, nesmyslnost), požadavek plnění, které je trestné nebo absolutně nemožné, uložení povinnosti nebo založení práva něčemu, co v právním smyslu vůbec neexistuje, či nedostatek právního podkladu k vydání rozhodnutí. Dílčí nedostatky rozhodnutí nemohou způsobit jeho nicotnost (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2005, č. j. 6 A 76/2001-96). Žádnou takovou vadou napadené rozhodnutí netrpí.
22. Neopodstatněná je námitka, že magistrát měl **nařídit nové jednání ve věci** a následně žalobce poučit o možnosti **seznámení s podklady rozhodnutí** a dát mu **možnost se ve věci vyjádřit**.
23. Podle § 49 odst. 1 správního řádu *ústní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné*.
24. V případě, kdy žalovaný vrátil věc magistrátu k novému, obsažnějšímu odůvodnění a nikoli k dalšímu dokazování, nebylo jednání třeba nařizovat. To bylo zřejmé již z textu prvního rozhodnutí o odvolání. Pojem „projednání“, ke kterému žalovaný vrátil věc magistrátu, neznamená jednání ve smyslu § 49 správního řádu, ale postup magistrátu, který vede k rozhodnutí ve věci samé. Tento postup v daném případě zahrnoval vyslovení právních úvah a hodnocení důkazů v rozhodnutí o přestupku.
25. Lichá je námitka **nezákonnosti napadeného rozhodnutí**.
26. Podle § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu *„řídít motorové vozidlo může pouze osoba, která je držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu motorových vozidel (dále jen ‚skupina vozidel‘) uděleného Českou republikou, státem, který je členským státem Evropské unie nebo smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru (dále jen ‚jiný členský stát‘), nebo jiným státem podle mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána a která upravuje oblast silničního provozu“*.
27. Podle § 80 téhož zákona *„řidičské oprávnění opravňuje jeho držitele k řízení motorového vozidla zařazeného do skupiny vozidel, pro kterou mu bylo řidičské oprávnění uděleno“*.
28. Podle § 94a odst. 1 téhož zákona *„držitel řidičského oprávnění pozbývá řidičské oprávnění dnem právní moci rozhodnutí, kterým mu byl soudem uložen trest nebo příslušným správním úřadem uložena sankce zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel [...]“*.
29. Podle § 102 odst. 1 téhož zákona *„po výkonu trestu nebo sankce zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel [...] rozhodne o vrácení řidičského oprávnění příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností na žádost osoby, která pozbyla řidičské oprávnění podle § 94a“*.

30. Podle § 103 odst. 1 téhož zákona „*řidičský průkaz je veřejná listina, která osvědčuje řidičské oprávnění držitele a jeho rozsah a kterou držitel prokazuje své jméno, příjmení a podobu, jakož i další údaje v ní zapsané podle tohoto zákona*“.
31. Podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 téhož zákona „*fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích řídí motorové vozidlo a v rozporu s § 3 odst. 3 písm. a) není držitelem příslušného řidičského oprávnění*“.
32. Soud konstatuje, že pro posouzení předestřené otázky a pochopení platné právní úpravy je nutné důsledně rozlišovat mezi instituty řidičského oprávnění (§ 80 zákona o silničním provozu) a řidičského průkazu (§ 103 odst. 1 téhož zákona). Částečný výklad poskytl Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 16. 6. 2010, č. j. 2 As 41/2009-62, v němž uvedl, že „*na rozdíl od řidičského oprávnění, je řidičský průkaz toliko úřední listinou – osvědčením, kterým se prokazuje existence řidičského oprávnění a jeho rozsah. S výjimkou případů, kdy je řidičský průkaz vydán v řízení o žádosti o udělení řidičského oprávnění namísto formalizovaného správního rozhodnutí, jde o „prosté osvědčení“, ve smyslu části čtvrté zákona č. 500/2004 Sb., správní řád*“. Zatímco tedy řidičské oprávnění je získaným právem na řízení určitého motorového vozidla [srov. § 3 odst. 3 písm. a) ve spojení s § 80 zákona o silničním provozu], řidičský průkaz je pouze osvědčením tohoto práva. Pro posouzení, zda byl spáchán přestupek dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu jsou tedy podstatné především otázky týkající se pozbytí či nabytí příslušného řidičského oprávnění.
33. Výkladem mechanismu opětovného nabytí řidičského oprávnění ve chvíli, kdy řidič vykonal sankci zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorového vozidla, se dále detailně zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 137/2011-52. Při výkladu § 94a odst. 1 a 2 a § 102 odst. 1 zákona o silničním provozu dospěl k závěru, že „*z citovaných ustanovení vyplývá, že podle zákona o silničním provozu je výslovně vyloučen automatismus spočívající v tom, že po uplynutí doby zákazu činnosti může řidič bez dalšího opět řídit motorové vozidlo. Takový postup by byl jistě možný, ale zákonodárce zvolil jiný, vůči řidičům administrativně náročnější a přísnější, postup, a sice vrácení řidičského oprávnění na žádost ve zvláštním řízení*. Je nepochybné, že takový postup vede k faktickému prodloužení doby, po kterou řidič nemůže řídit motorové vozidlo, minimálně o dobu trvání procedury vrácení. Ta končí podle ust. § 114 odst. 1 zákona o silničním provozu úkonem správního orgánu spočívajícím ve fyzickém předání řidičského průkazu žadateli na základě pravomocného správního rozhodnutí o vrácení řidičského oprávnění. Uvedená procedura umožňuje jednak v případě, že mezi právní mocí rozhodnutí o zákazu činnosti a vydáním rozhodnutí o vrácení řidičského průkazu je doba delší jednoho roku, zkoumat zdravotní a odbornou způsobilost řidiče (§ 102 odst. 5 zákona o silničním provozu) a i v případech, na něž uvedené ustanovení nedopadá, zajišťuje efektivní dozor nad výkonem zákazu činnosti. Pokud se ten, komu byl uložen zákaz činnosti, chová podle zákona a v zákonem stanovené lhůtě odevzdá řidičský průkaz, ví nebo přinejmenším má a musí vědět, že nedisponuje osvědčením nezbytným k řízení motorových vozidel. Je tedy skoro vyloučeno, aby i v době trvání zákazu činnosti z nedbalosti řídil bez řidičského oprávnění. Signálem, že opět řídit může, je právě vrácení řidičského oprávnění a následně řidičského průkazu postupem podle ust. § 102 a § 114 zákona o silničním provozu. Při nedodržení uvedeného postupu odevzdání a vrácení řidičského průkazu brozí, že řidič, který má řidičský průkaz u sebe, ač jej měl ve stanovené lhůtě odevzdat, by mohl řídit motorové vozidlo i bez řidičského oprávnění, přičemž jeho pochybení by nemuselo být, např. při zběžné kontrole policií bez prověření příslušných evidencí, jednoduše zjiitelné. Právě

tomu má zabránit mechanismus odevzdání a vrácení řidičského průkazu, za jehož dodržení se řidič, který řidičský průkaz odevzdal, po dobu odevzdání žádným takovým průkazem nemůže prokázat. Jedná-li tedy určitá osoba v rozporu s ust. § 94a a § 102 zákona o silničním provozu, a naplní tím formální znaky skutkové podstaty přestupku, za nějž byl postižen stěžovatel, je nutno mít za to, že je naplněn i znak materiální, ledaže by existovaly zvláštní okolnosti případu, jež by nebezpečnost příslušného jednání snižovaly natolik, že by materiální znak naplněn nebyl“.

34. V citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud dále konstatoval, že stěžovatel sice obdržel rozhodnutí o povinnosti odevzdat řidičské oprávnění ve lhůtě 5 dnů, ale řidičský průkaz neodevzdal. Tento přístup soud hodnotil tak, že stěžovatel „věděl, či přinejmenším mohl a měl vědět, že nemá mít řidičský průkaz u sebe, protože je povinen jej odevzdat. Proto si měl klást otázku, jak by měl postupovat poté, co uplyne doba zákazu činnosti, aby řidičský průkaz opět získal. Domníval-li se, že nesplní-li rozhodnutím stanovenou povinnost odevzdat řidičský průkaz, může po uplynutí doby zákazu činnosti bez dalšího řídit, jednal natolik nezodpovědně, že u něho nelze mít materiální znak přestupku za vymizelý. Ani skutečnost, že po uplynutí doby zákazu činnosti řídil více než tři roky bez nehody či přestupku, nebezpečnost jeho jednání nesnižuje natolik, aby z materiálního hlediska již nešlo o přestupek“. Nad rámec posuzovaného skutkového stavu pak dodal, že „něco takového by snad bylo myslitelné, kdyby odstup mezi dobou, kdy měl odevzdat řidičský průkaz, a dobou, kdy byl jako osoba bez řidičského oprávnění přistižen, byl mnohaletý. Odstup tří a půl roku však není takový, aby o vymizení materiálního znaku přestupku bylo možno uvažovat“.
35. Nejvyšší správní soud k popsání mechanismu v rozsudku sp. zn. 4 As 268/2015 doplnil, že k opětovnému nabytí řidičského oprávnění dochází na základě podané žádosti (§ 102 odst. 2 zákona o silničním provozu), která vyžaduje doložení řady skutečností (§ 102 odst. 3 téhož zákona). Řidiče ale stíhají i další zákonné povinnosti. Například, pokud uplynulo od právní moci rozhodnutí, kterým byla uložena sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, více než jeden rok, musí žadatel prokázat v rámci této žádosti zdravotní a odbornou způsobilost (§ 102 odst. 5 téhož zákona). Dále v případech, kdy byla řidiči uložena sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu nejméně 6 měsíců, je řidič povinen se podrobit dopravně psychologickému vyšetření [§ 87a odst. 3 písm. c) téhož zákona].
36. V nyní posuzovaném případě ze správního spisu vyplývá, že žalobci byla uložena Městským úřadem Hranice sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorového vozidla; výkon sankce zákazu činnosti proběhl od 19. 6. 2018 do 19. 7. 2018. Pozbytím řidičského oprávnění vznikla žalobci povinnost k vrácení řidičského průkazu. **Nehledě na to, zda žalobce řidičský průkaz odevzdal, právní mocí uvedeného rozhodnutí žalobce ztratil řidičské oprávnění (§ 94a odst. 1 zákona o silničním provozu).** Teprve na základě žádosti dle § 102 odst. 1 téhož zákona mohl žalobce nabýt řidičské oprávnění zpět. Navíc, pokud je sankce zákazu činnosti uložena v délce 6 měsíců, řidič by se musel vedle standardního podání žádosti podrobit i dopravně psychologickému vyšetření.
37. Jelikož jízda bez řidičského oprávnění v rozporu s § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu je pokračujícím přestupkem, kdy každou dílčí jízdou se řidič dopouští dalšího protiprávního jednání ve smyslu § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 téhož zákona, zdejší soud dospěl k závěru, že ani pouhá skutečnost uplynutí doby od chvíle, kdy žalobce ztratil řidičské oprávnění, (a měl odevzdat řidičský průkaz) není důvodem pro zánik materiální stránky tohoto přestupku (společenské škodlivosti jednání). V kontextu popsanych zákonných povinností, které jsou spojeny s opětovným získáním řidičského oprávnění, a

povahou přestupku totiž nelze považovat ani lhůtu v délce dokonce řady let za onu zvláštní okolnost, která by společenskou škodlivost přestupku zcela eliminovala.

38. Závěrem soud shrnuje, že správní orgány zjistily správně skutkový stav, vybraly správně právní předpisy, pod které jej subsumovaly a z toho vyvodily v souladu se zákonem správné skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil a proto žalobu jako nedůvodnou v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
39. Soud rozhodl o nákladech řízení v souladu s § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, proto se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 16. dubna 2021

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně